

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők. Előfizetési pénzek és reklámciélok Rónai Frigyes kiadó címére küldendők.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyilvántartási sora 40 fillér.
Hirdetési nagyság szerint.

Megjelenik minden vasárnap.

XXIX. évfolyam.

Felolós szerkesztő:
JAMBRIKS LAJOS.

36. szám.

Állattenyésztésügyi kívánalmak.

Magyarország mezőgazdasága az átalakulás felé vezető fejlődés küszöbét kétségtelenül átlépte már és ma örvendetesen halad azon az uton, amelyre egyrészt a Nyugat magas szinten álló mezőgazdaságának előtűnik álló példája, másrészt pedig megfájlózott hazai viszonyaink vezetnek. A múlt század vége felé is tapasztalt külterjes gazdálkodás majdnem egészen eltűnt és ennek helyébe a belterjesebb gazdálkodás lépett, a melylyel az egyoldalú szemtermelés csökkenteni kezd. Ha összehasonlítjuk még csak a közel múlt idők általános gazdasági üzemmódjait a maival, úgy a növénytermesztés, mint az állattenyésztés terén szembetűnő és örvendetes változást tapasztalhatunk.

Különösen ez utóbbi üzemág az, amely nagyobb lépésekkel halad a fejlődés útján, melyhen kiváló segítségére volt Darányi földmívelésügyi miniszter gondoskodása, valamint jelentékeny faktor az 1894. évi XII. t. c., amelyben intenzívebb állattenyésztési politikánk első hajlását láthatjuk. Az állattenyésztés fejlesztésére fordított nagyobb gond rövid másfél évtized alatt azzal az eredménnyel járt, hogy ezen idő alatt, — dacára a közbeső takarmányhiányos esztendőeknek, — a szarvasmarhaállomány 32 %-ra emelkedett és a sertésállomány is rohamosan emelkedett, amit legjobban bizonyít az, hogy az utóbbi három év alatt, amidőn a Balkán állatbehozatal teljesen szünetelt, a belső fogyasztást teljesen el tudtuk látni, sőt jelentékeny kivittet is mutatvaunk fel. Használóan biztató a juhittenyésztés fejlődése is, mely az utóbbi három esztendő alatt szintén közel 3 millió szaporulatot tüntet fel.

Az eddig elért eredmények kétségkívül örvendetesek és biztatóak, de azért ószüneten be kell

vallanunk, hogy még mindig nem kielégítőek, mert állattenyésztésünket még nem sikerült arra a szintvonalra emelni, amelyen hazai viszonyaink között állania kellene.

A magyar gazdátársadalom, az állattenyésztési politikának még intenzívebb felkarolásának szükségességét átérzve, a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége által ez év június havában megtartott országos gazda nagygyűlésen vitatta meg azt a kérdést, miképpen lenne állattenyésztési politikánk úgy folytatandó, hogy állattenyésztésünk a fejlődés útján rohamosabban haladhasson és arra a szintvonalra emelkedhessék, amellyel az állattenyésztéssel foglalkozó más kontinentális államoké ma áll.

Az említett országos értekezleten a magyar állattenyésztésügyi legalaposabb ismerője Pirkner János miniszteri tanácsos fejegette e kérdést, kinek felfogásában kell, hogy minden hozzáférő gazda osztozzék. Tenyészállatállományunknak körülbelül háromnegyed része van ma a törpebirtokosok, vagy a teljesen földnélküli kisemberak kezén, akik a tenyészállatanyag fejlesztésének nélkülözhetetlen voltától kevésbé vannak áthatva s e téren határozottan vezetésre, irányításra szorulnak, mely feladat az intelligens gazdátársadalomra, a gazdák érdekképviseleti szerveire, a kormányra és a törvényhozásra hárul.

A mezőgazdaságról és a mezőrendőrsegről szóló 1894. évi XII. t. c. az állattenyésztésről szóló rendelkezései ugyan szintén számolnak ezzel a feladattal, de mai kereteiben a törvény e rendelkezései már meg nem felelők, a gyakorlati élet követelményeit már kielégíteni nem képesek, hiányos és hézagos voltak miatt, úgy hogy ezen törvénynek az állattenyésztésre vonatkozó rendelkezései okvetlenül hatályon kívül helyezendők és mielőbb

egy új, a mai viszonyokhoz simuló, kizárólag az állattenyésztésre vonatkozó külön törvény alkotandó és léptetendő életbe.

Ami egy új állattenyésztési törvény mielőbbi megalkotását és sürgős életbeléptetését különösen kívánatosnak teszi, az apaállatok úgy minőség, mint számbeli vizsgálatának mai módja. Ne a szolgibíró, — aki tudvalevőleg jogász, — bírálja el a tenyészcejlra való használatra alkalmasságot, de hozzáférő gazdaember s ha erről intézkedik majd az új törvény, legyen benne intézkedés arra is, hogy a küllemileg és fajta tanilag kifogásolható apaállatok a köztenyésztésből büntetés terhe mellett kizárassanak.

Országos szempontból állattenyésztésünk egészséges és hasznos fejlesztésének elengedhetetlen feltétele az állatállomány időszakonként való számbeli megállapítása, valamint a havasi legelők okosorú kihasználásának is, az új törvénybe felveendő biztosítása. De kétségtelenül óriási hatást várhatnánk az 1908. évi XLIII. tc. rendelkezéseinek életbeléptetésétől, mely tudvalevőleg egy állandó jellegű tenyész és haszonállatvásárlótelep létesítését mondja ki, mely kimondhatatlan előnyére szolgálna a hazai állatértékesítés s ezzel magának az állattenyésztés ügyének is.

Gyermeknevelés.

Diák erkölcsök.

Nagyon sok felszólalás történt már az ifjuság erkölcsi védelme érdekében, de még mindig nem elég arra, hogy újabb felszólalásokkal ne törekedjünk az ifjuság nevelését olyan irányba terelni, mely az ifjuságot hivatva volna megmenteni az erkölcsi zülléstől.

Az emberiség sorsát szíven viselő nagy em-

Tárca.

Tábornoki szemle.

Moigne közhuszár egynapos kimenőt kapott. Magán vette gyöklesdjét és komoly nehéz léptekkel megindult a babilon-utcai gyalogsági kaszárnya felé, hogy régi lalubeli cimboráját, Croquegnac közvitézt meglátogassa.

Epp jókor érkezett. A bakának nem volt dolga s az udvaron ácsorgott tétlenül. Örvendve futott barátja felé:

— Ez már szép, hogy eljöttél! — szolt s nyájásan uszkolta barátját a kantin felé. Ott egy liter ó vörösbör mellé telepedtek le.

— De jó orrod volt hogy nem tegnap jöttél — kezdé újra. — Eppen szemle volt, egy szót sem beszélgettünk volna egymással.

— Gyauítottam. Már megint a kapitánytok zavart meg?

— Dehogya! Ha ő szemlét akar tartani, akkor az őrmesterrel tartatja meg. Nem, barátom, feljebb! A tábornok! Erted? A brigádéros!

— Tyűh! ez nem bolondság! — kacagott a huszár — képzelem, melegetek volt! Nálunk huszároknál még a legközönségesebb szemlénél is nyolc nappal előre dolgozunk. Surolunk, mosunk, kefélünk s ezalatt mint a zápor hull reánk a vas meg az egyes börtön. Szerencsére a brigádéros jó fia s szemle után tölű minden büntetést, különben mindannyian tömlőben lennők le a három esztendő. Hát aztán — teljes diszben volt a szemle?

— Mit gondolsz? Teljes tábori felszereléssel, sőt még szappant és konzerveket is osztottak. De ami a legkeservesebb volt, az az, hogy a tábornok pont 10-re rendelte a szemlét s így csak épp annyi időnk volt, hogy rohanjunk megkezdeni a tisztogatást.

— Biz ez rövid idő!

— Igen öregem, csakhogy az ezredes, hogy lássa mily rendben lesz az ezrede, meghagyta, hogy kilenckor meg fogja azt vizsgálni.

— Ejj ha!

— Erre az órnagy zászlóaljparancsban meghagyta, hogy a bataillout nyolc órakor fogja megnézni, mire a kapitány, akit az órnagy ki nem állhat, megjédt s azt moudta, hogy ha valami hiba lesz, ő esik bajba s megparancsolta, hogy a századot hétkor fogja részletesen megvizsgálni...

— Hát bolond ez a kapitány?

— Egy kicsit. Hanem akkor a főhadnagyom se akart hátramaradni s meghagyta a napos altisztnak, hogy ő a szakaszt, amihez én is tartozom, reggel hatkor teljesen készen akarja látni.

— Ez már sok! Reggel hatkor tartani szemlét!

— Igaz, hanem ez nem gátolta meg az őrmestert, hogy ki ne adja a hangot, hogyha öt órára nincs minden ember készenlétben, akkor majd így meg úgy, baj lesz, stb., stb. Hiszen képzelheted?

— Es nem jelentettél maródit? Oh te buta.

— Nem lehetett. Egy negyvennyolc óras kimenőt akartam aláírtni vasárnapra. Akkor jött a szakaszvezetőnk, aki szintén akarta látni a szakaszt, reggeli négy órakor.

— Ugyan ne beszélj, hiszen négykor nincs ébresztő...

— Igazad van. Az ébresztő, mint rendszeren, ötkor

volt, de a káplárok félve a büntetéstől, felvették velünk a borjút, — most nevens öreg, ha tudsz... — már éjfélkor!

— De azért a legszebb a dologban, hogy ez a tábornoki szemle még nem volt tábornoki szemle, mert jóval az ébresztő előtt egy vezérkari irnok elhozta a tábornok levelét, amiben az ezredet bizta meg a szemlével, mert az ő lábait rettenetesen hasogatja a közsvény.

— Ah, így hát az ezredes végezte a szemlét?

— Dehogya. Mikor megtudta, hogy a táboruok nem jön el, őt is elfogta a lustaság s az alezredeshez küldött, hogy tartsa meg ő a parádét.

— Képzelem, mily büszke volt az öreg, hogy tábornoki szemlét tarthat?

— Ördögöt! Az alezredes sietett a vasutra valami vadászatra, miután a legöregebb órnagyra bizta a dolgot...

— Ez szép! Tábornok helyett egy órnagy!

— Ne hidd azt! Mit bánja ő a szolgálatot? Nyolc nap mulva nyugdíjba megy. Hortyogott tovább. A kapitánynak üzenté, hogy tartsa meg helyette a szemlét.

— Es ez?

— De hisz az előbb mondtam, hogy a kapitány sohasem tart szemlét. Elküldte a főhadnagyot.

— Es végre ez?

— Az őrmesterre bizta.

— Pfüj! Hisz ez cudar dolog!

— Dehogya, lesz még rosszabb is. Az őrmester a szakaszvezetőket küldte a szemlére s miután a lustaság ragályos, azok meg a káplárokat.

No, ez hallatlan! Tábornoki szemléből káplári szemlére pottyanni!

— De érts meg hát! Hiszen nem volt szemle a kápláruok t. i. kijelentette, hogyha fizetlűk uek

A szív örvényei.

Irtá: Bonnières Róbert. (Folytatás.)

— Oly ügy, melynek tárgyalása fájdalmat okoz nekem, méltóságos asszonyom, — felelt az abbé komolyan.

— Abbé ur... beszéljen minden további bevezetés nélkül, — szólt a grófné oly higgadtan, hogy az abbé önkéntlenül is elbámult. Így hát egyenes célja felé tölt s az elmerülten hallgató anyának elmondta a tényállást. A mint befejezte beszédét, a grófné meghajolt helyzetéből ismét fölegyenesedett és hevesen kiáltott: — „Abbé ur, álmodom vagy ébren vagyok? Csakugyan fiam az nekem, ki ennyire megfélemlített magáról? Az Istenre kérem, mondja, hogy tévedett, hogy Rogert rágalmazták!”

— Sajnos nem úgy van, — felelt a lelkész szomorúan, de határozottan; — ha a bárónak a múlt éj eseményeire vonatkozó elbeszélését kapcsolatba hozom azzal, amit magam észleltem, be kell vallanom, hogy a mondottak igazságában nem kételkedhetem többé. Roger ur szenvedélyes természetű és bármennyire sajnálatosnak találom is tévedését, azt mégis igaznak kell tartanom. Mikor fia ura tegnapelőtt meglátogatott, roppant izgott volt és...

— Abbé ur, — szólt közbe a grófné élesen és riidelen, — csodálkozom, hogy már rég nem tartotta kötelességének egy ügy elmondását. A helyett, hogy fiamat még megerősítette szenvedélyében inkább a dolog helytelenségére kellett volna őt figyelmeztetni és cserében bizalmot, mellyel ön iránt mindig viseltem, elvárhattam volna, hogy ön, mint családunk lekipasztora nem fogja a közlést addig elhalasztani, amikor Roger már csak a meggyaláztatás és kényszerűség közt választhat.

Az abbé nyugodtan hallgatta e keserű kifakadásokat és várt míg a grófné hevessége lecsillapult. Aztán arra figyelmeztette a tábornoknét, hogy ő sem egészen hibátlan. A szerencsétlen anya beismeri hogy gyönge séget tanúsított, amit most keservesen bán. Tudnia kellett volna, hogy Rogernek nem szabad Leával oly fesztellenül érintkeznie.

Mialatt az abbé és a tábornokné a történeteket beszéltek meg, Roger Frébault látogatását fogadta, ki Courtaron kihívását hozta át. A marquis sebe nem jelentékeny... a vicomteot másnap reggelre hivatta ki és Frébaultnak tisztára bizonyította, hogy kötelessége az ő segédeül szolgálni. Frébault ehhez képest teljesítette tehát megbízását és így szólt aztán:

— Így, kedves barátom, most szegre akasztom a szekundást és mint barátod mondom neked, hogy a párbajnak nem szatad megtörténni... megértettél?

— Nem, — mosolygott Roger.

— Jól van, akkor hát érthetőbben beszélek, kiált Frébault hevesen; nem tűröm, hogy ti párbajozzatok! Megüzentetted Courtaronak, hogy sajnálod a vágást...

— Eszem ágában sincs, — szólt a vicomte nyugodtan.

— Teringettél! Milyen keményfejű vagy te... legyen hát eszed!

— Van... de a párbajnak meg kell történnie.

— Bolondok vagytok mindketten; én persze tudom, hogy megint az „örök nőieségről” van szó.

— Honnan tudod? — kérdi Roger kellemetlenül meglepetve, — Courtaron mondta volna el...

— Semmit sem mondott, de én semjövagyok ám vak és amikor Tresmes asszony ma már hajnalban megjelent Courtaron lakásán, hogy mintléte után kérdőzködjék, nyomban tudtam, hányat ütött az óra.

Roger megkönnyebbülten lélezett, aztán mosolyogva felelt:

— Frébault, a te éleslátásod valóban bámulatos.

— Eh, ezt én már rég tudom! De most legyen eszed, mondj le a párbajról!

— Lehetetlen.

— De gondold meg... egy asszony miatt...

Roger a helyett, hogy e kérdésre felelt volna, két bajtársa nevét írta föl és megkérte Frébaultot, hogy keresse föl ezeket és végezze el velük a szükségereket. Mikor Frébault látta, hogy a dolog komoly, dühösen kiáltott:

— Tudod, hogy miféle fegyvert választott a marquis? — Pisztoljokat!...

— Az ő helyén én is így tettem volna, — felelt Roger nyugodtan; — ő a sértett fél, szabadon választhat. De azt tudod-e, hogy ő a legjobb pisztolylövő Párizban?

— Edes Frébault, — szólt hirtelen elkomorodva — ideje, hogy fölkeresd az urakat.

— Igazad van... ha már csakugyan meg kell történnie.

— Jgen... meg!

— Akkor hát egyelőre Isten veled, amit a párbaj megakadályozása érdekében megtehetek, azt meg fogom tenni okvetlenül.

Roger lekísérte barátját a lépcsőn; amint azobájába visszatért, a folyosón Glouvet abbával találkozott, ki barátságosan rámosolygott és sutogva mondta: „Mind-en rendben van!”

Roger majd hogy nem kacagott; tegnap még örömmel és meglepéssel töltötte volna el a biztatás és most... hidegen viszonozza a lelkész köszöntését és szobájába tér...

Ugyanazon este Courtaron az operába ment; bal-karja föl volt kötve, sápadtnak, kimerültnak látszott, de egyenesen járt és rendes, gunyos mosolya most is

játszalozott ajkai körül. Az első feivonás után fölment Mouchék páholyába; széke párnáin kényelmesen hátra-dőlve, Lea legyezőjével látszott és csábító teste minden mozdulatánál vakítóan ragyogtak a nyakában és karjain levő briliánsok. Dus hajában egyetlen díszül egy fehér róza volt és Courtaron úgy nyilatkozott, hogy Leát még sohasem látta szebbnek...

Mig Lea ábrándosan nézett maga elé, lelki szemei előtt tarka képek vonultak el. Képzeteiben látja Blanche Daphist az ő édes mosolyával, amint halkán mondta: „Szegény Lea”; aztán Galiciában révedeznek gondolatai, Itzig bácsi korezmájában, majd mint kis leányt látja magát Frankfórt utcáin és halk sóhaj tor ki kebeléből!...

— Lea, — rebeg Courtaron közvetlen közelében; — holnap önért vívok, adjon egy szót az utra!

Lea szemeiben gyújtó szikra pattan, leküzd a rémületét, mely átjárta és duzzogva, tompa hangon mondja: Bosszulja meg magát!

(Folytatjuk.)

Egy gyakorlott és józan gyümölcsös kertész

állandó alkalmazást nyer. — Beléphet azonnal vagy október hó 1-én.

Ajánlatok beadandók Margit-villa Kőszeg.

Elveszett

24-én egy aranylánc karperec türkisszivecskével; átadandó a kiadóhivatalnál.

A megtaláló jutalmat kap.

Gyakornok

azonnal felvétetik Róth Jenő könyvkereskedésében Kőszegen.

ROPS

biztonsági gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul, elalszik.

Szesz ki nem folyhat.

Szeszi ogynasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikkeket árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni!

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ. BUDAPEST, V., Külső-Váczi-ut 74/39.

Helybelli elárusító:

NAGY SÁNDOR.

Nyomdász tanoncnak

felvétetik egy jóra való fiu

Rónai Frigyes nyomdatulajdonosnál.

Bornyilvántartáshoz

szükséges nyomtatványok raktáron vannak

Feigl Gyula-féle könyvnyomdában

Kőszegen.

Császárfürdő Budapest.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú keses hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használatnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. Uzen-dák, hőleg-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belélegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld. Az Igazgatóság.

Keil-lakk

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára. Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 90 fill. Keil-féle arany-fénymáz képereteknek 40 fill. Keil-féle szalmakalap-festék minden színben. Keil-féle legfinomabb cipő krém 30 fill.

Mindenkor kaphatók:

Unger József cég-nél Kőszegen.

Szombathely: Haiser Lajos.

Saját érdekében

csak BOHN-féle

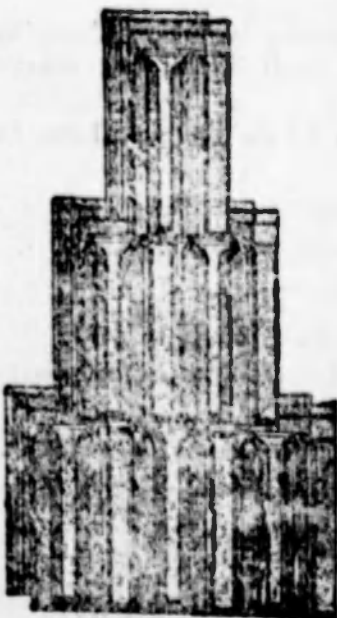
nagvkikindai és zombolyai cserepet fogadjon el és utasítson vissza más : : silány minőségű cserepet, mert : :

csak a BOHN-féle

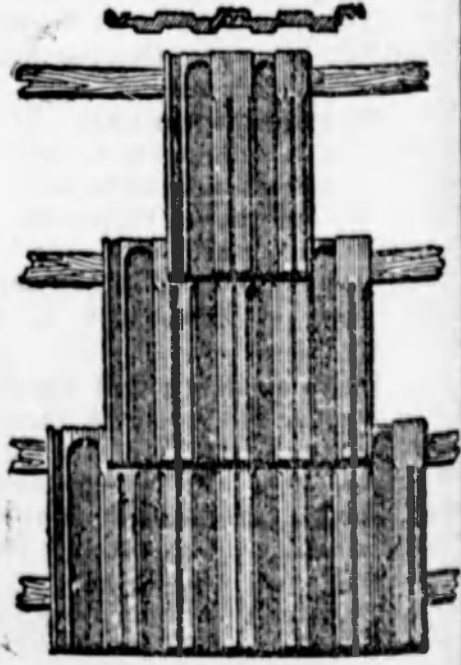
cserep jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.

Tessék mintát és árjegyzéket kérni.

BOHN-CSERÉPGYÁR Zombolya.

Bohn kikkindai cserepe.

Bohn zombolyai cserepe.